

Etică academică și integritate în cercetarea teologică

Cod disciplină:	DD 0502
Denumire:	Etică academică și integritate în cercetarea teologică
Tip:	obligatoriu
Ore:	12 (6 săptămâni × 2 ore/seminar)
Credite ECTS:	3
Forma de evaluare:	examen scris + studiu de caz + participare activă

1. Descriere generală

Disciplina urmărește familiarizarea doctoranzilor cu principiile fundamentale ale eticii academice și ale integrității în cercetare, cu aplicare particulară în domeniul teologic. Cursul abordează atât cadrul normativ național și internațional, cât și situații concrete întâlnite în practica academică, punând accent pe prevenirea abaterilor (plagiat, falsificare, încălcarea drepturilor de autor etc.). Un accent special este pus pe utilizarea responsabilă a instrumentelor digitale și a tehnologiilor emergente, inclusiv inteligența artificială (AI), în procesul de documentare și redactare. Prin studii de caz și reflecții critice, doctoranzii vor dobândi capacitatea de a integra etica și integritatea în toate etapele activității lor științifice.

2. Obiectivele disciplinei

- Formarea unei culturi academice bazate pe integritate și responsabilitate.
- Familiarizarea doctoranzilor cu normele etice naționale și internaționale privind cercetarea științifică.
- Prevenirea abaterilor (plagiat, autoplăgiat, falsificare de date, publicare dublă etc.).
- Cultivarea unei atitudini etice în relația conducător–doctorand, în colaborarea de cercetare și în diseminarea rezultatelor.
- Dezvoltarea capacității de utilizare responsabilă și transparentă a instrumentelor digitale și a tehnologiilor emergente, inclusiv a inteligenței artificiale (AI).

3. Competențe dobândite

Competențe profesionale:

- Capacitatea de a aplica normele de etică academică în redactarea și publicarea lucrărilor științifice.

- Înțelegerea implicațiilor etice ale utilizării inteligenței artificiale în procesul de documentare, analiză și redactare.
- Dezvoltarea discernământului în utilizarea AI ca instrument auxiliar, respectând principiile transparenței și responsabilității.

Competențe transversale:

- Capacitatea de a lua decizii etice în situații complexe, inclusiv în ceea ce privește folosirea tehnologiilor digitale.
- Competențe de comunicare academică responsabilă și onestă.
- Asumarea responsabilității pentru calitatea și originalitatea rezultatelor cercetării.

4. Rezultatele învățării

- Studentul va aplica normele de etică academică în redactarea lucrărilor științifice.
- Studentul va identifica și preveni situațiile de încălcare a eticii academice în propriul context de cercetare.
- Studentul va lua decizii etice în situații complexe de cercetare.
- Studentul va demonstra transparență și integritate în toate aspectele cercetării.
- Studentul va utiliza responsabil instrumentele digitale și AI în cercetare.

5. Conținut

1. Introducere în etica academică: principii și standarde internaționale.
2. Normele legale și instituționale privind integritatea în cercetarea teologică.
3. Tipuri de abateri: plagiat, autoplagiat, falsificare și fabricare de date.
4. Drepturile de autor, proprietatea intelectuală și citarea corectă.
5. Etică și responsabilitate în utilizarea instrumentelor digitale și AI:
 - generarea automată de texte și imagini;
 - riscul de plagiat și lipsa transparenței;
 - bune practici de utilizare (menționarea surselor, declararea utilizării AI, verificarea și corectarea conținutului generat).
6. Studii de caz: dileme etice privind AI și integritatea academică (ex.: folosirea AI în redactarea articolelor, analiza critică a unor exemple reale).

6. Forma de evaluare

- **Examen scris** (eseu scurt pe baza literaturii de specialitate, incluzând reflecție asupra utilizării AI) – 50%.
- **Analiza unui studiu de caz** și discuție orală (cu scenarii ce includ AI) – 30%.

- **Participare activă și reflecție critică** în cadrul cursului – 20%.

7. Bibliografie

Balalle, Himendra – Sachini Pannilage: Reassessing Academic Integrity in the Age of AI: A Systematic Literature Review on AI and Academic Integrity, in: *Social Sciences & Humanities Open* 11 (January 2025): 101299.
<https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2025.101299>.

Socaciu, Emanuel et al.: *Etică și integritate academică. Instrumente suplimentare* (București: Editura Universității din București, 2018).
<https://eticasiintegritate.unibuc.ro/wp-content/uploads/2018/11/Etica-si-integritate-academica.pdf>

Ștefan, Elena Emilia: *Etică și integritate academică* (București: Editura Universității din București, ³2023).